

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1** Regels voor de beoordeling
- 2** Algemene regels
- 3** Vakspecifieke regels
- 4** Beoordelingsmodel
- 5** Aanleveren scores
- 6** Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 tot en met 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1** De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2** De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.
- 3** De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
- 4** De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5** Indien de examinerator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1** De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2** Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3** Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1** indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2** indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3** indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4** indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5** indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6** indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7** indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8** indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
 - 3.9** indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goedgerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

Toelichting status correctievoorschrift

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

Verkeer tussen examinerator en gecommitteerde (eerste en tweede corrector)

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

Toelichting aanvullingen op het correctievoorschrift

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking:

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout:

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen. Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de n-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

! Let op: aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Weer en klimaat

Vraag **1** maximumscore 2

1 = windkracht

2 = hoger

3 = stadsgemeente

indien drie juiste antwoorden **2**

indien twee juiste antwoorden **1**

indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **2** maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste maatregel zijn:

- zorgen voor meer planten en bomen in de gemeente
- zorgen voor meer schaduw
- minder donkere oppervlakken aanleggen

Vraag **3** maximumscore 2

1 = onjuist

2 = juist

3 = juist

indien drie juiste antwoorden **2**

indien twee juiste antwoorden **1**

indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **4** maximumscore 1

Eerst 4, dan 1, daarna 5, vervolgens 2 en ten slotte 3.

Vraag **5** **maximumscore 2**

Voorbeelden van een juist weerbericht zijn:

Costa Brava

- Aan de Costa Brava is het zonnig tot licht bewolkt. **1**
- Het gebied ligt onder invloed van een hogedrukgebied (waardoor het droog blijft). **1**

of

noordwesten van Spanje

- In het noordwesten van Spanje is het licht bewolkt tot zwaar bewolkt. **1**
- Het gebied ligt onder invloed van een lagedrukgebied (waardoor er neerslag valt). **1**

Vraag **6** **maximumscore 1**

1 = veel

2 = stuwingsneerslag

indien twee juiste antwoorden **1**

indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **7** **maximumscore 2**

- Uit een juist gevolg blijkt dat de bodem slecht waterdoorlatend wordt. **1**
- Voorbeelden van een juist kenmerk zijn: **1**
 - Er zijn kale hellingen.
 - Er is veel reliëf.

Vraag **8** **maximumscore 1**

Uit een juist antwoord blijkt dat witte kassen zonlicht weerkaatsen / een sterk albedo-effect hebben.

Vraag **9** **maximumscore 1**

Uit een juist antwoord blijkt dat er voldoende smeltwater beschikbaar is (vanuit de Sierra Nevada).

Vraag **10** **maximumscore 1**

radarbeeld 2

Op radarbeeld 2 is bij Albuquerque geen bewolking of neerslag te zien / is het helder weer.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij de juiste keuze met een juist argument.

Vraag **11** maximumscore 2

- droog klimaat / woestijnklimaat **1**
- Er ligt (vaak) een sterk hogedrukgebied in woestijngebieden. **1**

Vraag **12** A

Vraag **13** maximumscore 1

De temperatuurstijging wordt geremd.

Uit een juist antwoord blijkt dat gras zorgt voor meer verdamping / een isolerende werking heeft (waardoor een temperatuurstijging geremd wordt).

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij de juiste keuze met een juist argument.

Vraag **14** maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist kenmerk is dat het zeewater in de Golf van Mexico een hoge temperatuur had (waardoor de orkaan snel in kracht toenam).

Vraag **15** maximumscore 1

Uit een juiste oorzaak blijkt dat Orlando aan de lijzijde / in de regenschaduw ligt van het gebergte.

Vraag **16** maximumscore 1

Uit het antwoord blijkt dat het water in het Okeechobeemeer opgestuwd werd / er in korte tijd veel neerslag viel (waardoor overstromingen konden ontstaan).

Water

Vraag **17** maximumscore 2

1 = juist

2 = juist

3 = onjuist

indien drie juiste antwoorden **2**

indien twee juiste antwoorden **1**

indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **18** B

Vraag **19** **maximumscore 1**

1 = veel

2 = lage

indien twee juiste antwoorden **1**

indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **20** **maximumscore 1**

De juiste functie is retentiebekken / wateropslag.

Vraag **21** **maximumscore 2**

1 = juist

2 = juist

3 = juist

indien drie juiste antwoorden **2**

indien twee juiste antwoorden **1**

indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **22** **maximumscore 1**

De doelgroep die vaak gebruikmaakt van veerponten: forenzen.

Vraag **23** **maximumscore 1**

Uit een juiste economische reden blijkt dat met het goederenvervoer over rivieren veel geld wordt verdiend.

Vraag **24** **maximumscore 1**

1 = langzamer

2 = waterberging

indien twee juiste antwoorden **1**

indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **25** **maximumscore 1**

Een voorbeeld van een juiste demografische reden is dat in de delta van de Huang He minder mensen wonen dan in de delta van de Xi Jiang.

Vraag **26** **A**

Vraag **27** **C**

Vraag **28** **maximumscore 2**

- Uit een juist antwoord blijkt dat fossiel water opraakt wanneer er meer gebruikt wordt dan er aangevuld wordt. **1**
- Een juiste maatregel is het gebruiken van zonne-energie. **1**

Vraag **29** **maximumscore 1**

Grote Renaissancedam

Bij de Grote Renaissancedam is het verhang groter / is de stroomsnelheid hoger.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij de juiste keuze met een juist argument.

Vraag **30** **maximumscore 1**

Voorbeelden van een juiste oorzaak zijn:

- Er wordt minder sediment vervoerd via de Nijl.
- De eroderende kracht van de zee heeft meer invloed.

Vraag **31** **maximumscore 2**

- De juiste vorm van landdegradatie is verzilting. **1**
- Voorbeelden van een juiste maatregel zijn: **1**
 - gewassen verbouwen die minder water nodig hebben
 - een duurzame vorm van irrigatie toepassen, zoals druppelirrigatie

Vraag **32** **maximumscore 1**

Voorbeelden van een juiste economische reden zijn:

- Zo hadden ze eerder inkomsten uit de verkoop van energie.
- Zo kon het energietekort in Ethiopië sneller opgelost worden.

Vraag **33** A

Vraag **34** maximumscore 2

1 = landelijk gebied

2 = niet

3 = veel

indien drie juiste antwoorden **2**

indien twee juiste antwoorden **1**

indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **35** maximumscore 1

De Kanaalstraat voelt minder vriendelijk aan / de straat heeft minder schaduw / de omgeving versteent.

Vraag **36** D

Vraag **37** maximumscore 2

- Het oosten van Duitsland heeft een hoger percentage 65-plussers ten opzichte van Hamburg. **1**
- Voorbeelden van een juiste maatregel zijn: **1**
 - Openbaar vervoer toegankelijk(er) maken.
 - Het aanpassen van wegen / stoepen / fietspaden, zodat deze veilig te gebruiken zijn.

Vraag **38** maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste demografische reden is het aantrekken van nieuwe bewoners in Suhl.

Vraag **39** maximumscore 1

Uit het antwoord blijkt dat het bosgebied veel recreatie- en/of ontspanningsmogelijkheden heeft.

Vraag **40** **maximumscore 1**

- 1 = afnemende
2 = afnemen

indien twee juiste antwoorden **1**
indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **41** **maximumscore 1**

Voorbeelden van een juiste economische reden zijn:

- Een carrière is belangrijker.
- Het levensonderhoud van kinderen is hoog.

Vraag **42** **C**

Vraag **43** **maximumscore 1**

Uit een juist antwoord blijkt dat in de stad de kans op werk groter is / er meer studiemogelijkheden zijn dan op het platteland.

Vraag **44** **maximumscore 2**

- 1 = juist
2 = juist
3 = onjuist

indien drie juiste antwoorden **2**
indien twee juiste antwoorden **1**
indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **45** **maximumscore 2**

- Een juiste economische reden is het vergroten van de beroepsbevolking. **1**
- Een voorbeeld van een juiste demografische reden is dat de levensverwachting stijgt / mensen steeds ouder worden. **1**

Vraag **46** **maximumscore 1**

De havengebieden aan de monding van de Chang Jiang hebben een betere bereikbaarheid met het achterland.

Vraag **47** **maximumscore 1**

Uit het antwoord blijkt dat meer wegen de bereikbaarheid van het centrum verbeteren.

Vraag **48** maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste reden zijn:

- Er zijn meer recreatiemogelijkheden.
- Er is minder CO₂-uitstoot (omdat mensen met de fiets kunnen reizen).

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf.

Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 22 juni.

6 Bronvermeldingen

- bron 1 klimaat-effectatlas.nl/nl/buurtdashboard?undefined=&gemeente=GM0716
- bron 2 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 3 Grote Bosatlas 56e editie kaart 32e
- bron 4 www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/invloed-van-zee-op-wind-beter-begrepen
- bron 5 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025 en en.eltiempo.es/
- bron 6 Grote Bosatlas 56e editie kaart 106-107
- bron 7 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 8 paisajesturisticosvalencianos.com/va/paisajes/alcornocales-de-la-serra-despada/
- bron 9 shutterstock.com/nl/image-photo/aerial-drone-point-view-polythene-plastic-1330990313
- bron 10 Grote Bosatlas 56e editie kaart Spanje Portugal
- bron 11 shutterstock.com/nl/image-photo/hot-air-balloon-festival-albuquerque-new-2526966115 en ncei.noaa.gov/maps/radar/
- bron 12 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025 en Grote Bosatlas
- bron 13 en.climate-data.org/north-america/united-states-of-america/colorado/denver-1515/ en <https://en.climate-data.org/north-america/united-states-of-america/california/mendocino-15743/> en <https://en.climate-data.org/north-america/united-states-of-america/nevada/fallon-16298/#climate-graph>
- bron 14 shutterstock.com/nl/image-photo/mendocino-county-united-states-may-21-2132319343
- bron 15 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 16 [PIA06666_topo_lrg.jpg](https://pia06666_topo_lrg.jpg) (4020×5389) en Nasa
- bron 17 klimaat-helpdesk.org/answers/wat-is-de-verwachte-waterstand-van-de-rivieren-over-50-jaar/
- bron 18 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025 of <https://www.np-zuidkennemerland.nl/29815/nieuws/water-in-de-duinen>

- bron 19 OpenStreetMap
- bron 20 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 21 nos.nl/artikel/2530069-boete-voor-boer-in-eersel-die-illegaal-geulen-graaft-voor-afwatering
- bron 22 www.pontjes.nl/020-detail.php?nr=GE-018 en <https://www.shutterstock.com/nl/image-photo/amsterdam-netherlandsjuly-2019-high-angle-view-1803919054>
- bron 23 shutterstock.com/nl/image-photo/rotterdam-netherlands-june-2-2019-view-1414774691
- bron 24 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 25 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 26 Grote Bosatlas 56e editie kaart 133F
- bron 27 Grote Bosatlas 56e editie
- bron 28 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 29 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025 / Grote Bosatlas 56e editie
- bron 30 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 31 Na volledige herinrichting ging vrijdag om 14.30 uur de Kanaalstraat in Utrecht open; ‘Wennen aan nieuwe situatie’
- bron 32 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025 Grote Bosatlas 56e editie kaart 76d
- bron 33 [Demografie-portal.de](https://demografie-portal.de) en Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 34 nrc.nl/nieuws/2020/10/02/een-ddr-modelwijk-waar-bijna-niemand-meer-wil-wonen-a4014501
- bron 35 Shutterstock.com
- bron 36 nos.nl/artikel/2499248-china-werkt-aan-kindvriendelijke-steden-tegen-bevolkingskrimp-maar-ouders-huiverig
- bron 37 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025
- bron 38 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025 en China Statistical Yearbook 2024
- bron 39 In het nieuwgebouwde ‘superoorspronkelijke dorp’ op het Chinese platteland woont niemand meer - NRC
- bron 40 Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2025 en https://www.researchgate.net/figure/Ongoing-decentralization-of-the-port-of-Shanghai-Map-by-den-Hartog-and-Hu-in-2023_fig3_373485382
- bron 41 thechinaproject.com/2017/12/13/demolition-of-laoximen-shanghai/
- bron 42 geografie.nl/artikel/de-stedelijke-ontwikkeling-van-shanghai-excellent-en-duurzaam-maar-inclusief